

Aan de raad van de gemeente
LEIDSCHEM-DAM-VOORBURG

Datum 31 oktober 2017

Onderwerp Gewijzigde gemeenschappelijke regeling GGD-VT Haaglanden en de gewijzigde begroting GR
GGD-VT Haaglanden

Categorie A

Versionnummer 1968325 / 1991756

Portefeuillehouder Wethouder Kist

Behandeld door Mevrouw Van Fessem

1. Samenvatting

Op 13 oktober heeft het AB van de GR GGD-Haaglanden de concepttekst van de gewijzigde gemeenschappelijke regeling GR GGD-VT Haaglanden en de conceptbegroting GGD-VT Haaglanden 2018 aangeboden. Deze documenten zijn nauw met elkaar verbonden en daarom vraagt het college deze ook in samenhang met elkaar te beoordelen en te behandelen. Met dit voorstel vraagt het college de raad toestemming tot wijziging van de regeling en om een zienswijze op de gewijzigde begroting.

2. Inhoudelijke toelichting

Voor een uitgebreide toelichting op dit voorstel wordt verwezen naar de aanbestedingsbrief van het AB d.d. 13 oktober 2017.

2.1 Aanleiding en doelstelling

Met de huidige gemeenschappelijke regeling (GR) sturen de negen gemeenten in de regio Haaglanden gezamenlijk de GGD aan. De GGD is een organisatieonderdeel van de gemeente Den Haag. De huidige GR heeft geen betrekking op Veilig Thuis. De uitvoering van Veilig Thuis (advies- en meldpunt voor huiselijk geweld en kindermishandeling) hebben de negen gemeenten in de regio Haaglanden nu ondergebracht bij de tijdelijke stichting Stojah. Stojah houdt conform de eerdere afspraken op 1 januari 2018 op te bestaan. In het voorjaar van 2017 zijn de wethouders Jeugd en WMO van de negen gemeenten overeengekomen dat Veilig Thuis per 1 januari 2018 als zelfstandig en gelijkwaardige uitvoeringsorganisatie deel zal uitmaken van de GR GGD en VT Haaglanden en organisatorisch ondergebracht zal worden bij de gemeente Den Haag.

De nu voorliggende GR GGD-VT Haaglanden en de bijbehorende ontwerpbegroting 2018 zijn producten van een constructieve en intensieve regionale samenwerking, waarbij de aandachtspunten van de herijking GGD Haaglanden (takenpakket en inhoudelijk) en de in

vlechting van Veilig Thuis zijn verwerkt.

In dit voorstel wordt gevraagd:

1. Toestemming te verlenen aan het college voor het wijzigen van de Gemeenschappelijke Regeling Gemeentelijke Gezondheidsdienst Haaglanden per 1 januari 2018, vanaf dan Gemeenschappelijke Regeling Gemeentelijke Gezondheidsdienst en Veilig Thuis Haaglanden (GR GGD-VT Haaglanden) geheten;
2. Kennis nemen van de voorgenomen benoemingen:
 - de heer Kist als lid en mevrouw de Ridder als plaatsvervangend lid van het ABIndien het nieuwe AB ervoor kiest om (bestuurlijke) adviescommissies in te stellen voor de GGD en VT dan is het college voornemens om:
 - de heer Kist als lid en mevrouw de Ridder als plaatsvervangend lid van de Bestuurlijke adviescommissie GGD te benoemen
 - mevrouw de Ridder als lid en de heer Kist als plaatsvervangend lid van de Bestuurlijke adviescommissie VT te benoemen;
3. de zienswijze van de raad op de gewijzigde ontwerpbegroting 2018 van de GR GGD-VT kenbaar te maken aan het nieuwe AB van de GGD-VT Haaglanden middels bijgevoegde conceptbrief.

2.2 Wettelijk kader en huidig beleid

Art. 4 lid 1 Wpg

Herijking GGD Haaglanden (Verseon 1783336)

Besluit Veilig Thuis (Verseon 1895567)

2.3 Belangrijkste wijzigingen in de regeling

In de aanbiedingsbrief is aangegeven wat de belangrijkste wijzigingen van de GR zijn. Samengevat zijn dat de volgende:

- Eén Gemeenschappelijke Regeling voor GGD en VT
- Eén AB met negen leden voor GGD en VT samen met de mogelijkheid voor een bestuurlijke adviescommissie GGD en een bestuurlijke adviescommissie VT
- Eén takenpakket en één begroting voor de negen gemeenten, onderscheiden in een programma GGD voor de basistaken en plustaken GGD en een programma Veilig Thuis voor het takenpakket VT. Daarnaast blijft voor een aantal GGD-taken de mogelijkheid bestaan deze lokaal in te kopen.
- Een nieuwe opzet voor de begroting op basis van stuurbaarheid, transparantie en eenvoud.
- Begroting GGD: gelijk bedrag per inwoner voor alle gemeenten voor het regionaal pakket (m.u.v. TBC vanwege de grote verschillen in het aantal patiënten)
- Begroting VT: nieuwe verdeelsystematiek, waarbij vaste kosten berekend worden op basis van inwoneraantal en variabele kosten op basis van verbruik (aantal adviezen en

meldingen).

- Met de introductie van een dienstverleningsovereenkomst tussen het AB en de gemeente Den Haag wordt gezorgd dat helder is wat de regio mag verwachten en onder welke condities de gemeente Den Haag diensten levert.
- In de GR is het onderscheid tussen de functies van de Directeur Publieke Gezondheid DPG, de Directeur Veilig Thuis DVT en de directeur uitvoeringsorganisatie van de gemeente Den Haag verhelderd. In de ondersteunende documenten wordt dit verder uitgewerkt.
- De benoemingsprocedure van de DPG en de DVT is verhelderd.
- Het AB en de bestuurlijke adviescommissies worden in beginsel ondersteund door een onafhankelijk secretaris, vanuit oogpunt van functiescheiding kunnen de DPG of de DVT niet de secretaris zijn.
- De GR krijgt een onafhankelijk controller, benoemd door het DB.

Daarnaast is geregeld dat Den Haag binnen het AB en DB geen voorzitter of penningmeester kan zijn. Hierdoor is functiescheiding gewaarborgd. Wel is er voor gekozen om de belangen van Den Haag als eigenaar en risicodrager in de stemverhouding een zwaarder gewicht mee te geven. Den Haag krijgt twee stemmen meer, echter is de gekwalificeerde meerderheid voor belangrijke besluiten aangepast van drie-vierde naar twee-derde. Daarmee heeft Den Haag (net als voorheen) op geen enkele wijze een veto.

2.4 Wijzigingen in de taken en begrotingsopzet

Ten aanzien van de taken **Veilig Thuis** zijn er vooralsnog geen wijzigingen ten opzichte van het takenpakket zoals vastgelegd in het bedrijfsplan 2015-2018 van Stojah. De financiering van de VT-taken gaat deels via centrumgelden van Delft en Den Haag en van alle deelnemers een inwonersafhankelijke bijdrage en deels een bijdrage afhankelijk van het verbruik. Voor 2019 zal naar verwachting het takenpakket van VT uitgebreid worden als gevolg van aanscherping van wetgeving. Medio 2018 zal pas inzichtelijk worden welke financiële consequenties dit voor de VT organisatie zal hebben. Dit wordt tevens vastgelegd in een geactualiseerde regiovisie Veilig Thuis die in 2018 wordt opgesteld.

Ten aanzien van de **GGD taken** is op basis van de herijking opnieuw gekeken of de bestaande afbakening nog actueel was. Uiteindelijk is er gekozen om alle taken waarvoor een wettelijke verplichting bestaat onder de basistaken te brengen en daar waar geen wettelijke verplichting is kan een taak onder de regionale plustaken vallen of onder de lokale taken. In de bijlage van de aanbiedingsbrief is een overzicht van de basis- en plustaken opgenomen. Lokale taken vallen daarmee buiten de GR en worden via aparte DVO's tussen de individuele gemeenten en de gemeente Den Haag afgesloten.

Bijzondere positie Gezondheidsbevordering en Epidemiologie

Deze twee taken zijn opgenomen in het basistakenpakket voor een wettelijk basisniveau. Voor

extra werkzaamheden op deze taken gaan gemeenten deze voortaan lokaal inkopen. Tijdens de voorbereidingen voor het vaststellen van het uitvoeringsniveau voor het regionale deel ontstond discussie. De komende tijd wordt daarom nader onderzocht wat het optimale niveau van beide taken binnen de gemeenschappelijke regeling is. Den Haag staat nog drie jaar garant voor de kosten basis en lokaal samen.

3. Financiële toelichting op de begroting 2018

Het opstellen van een gezamenlijk takenpakket en een gezamenlijke begroting is een belangrijk doel van de herijking van de gemeenschappelijke regeling geweest. De nieuwe opzet voor de begroting legt een belangrijke basis voor het vergroten van inzichtelijkheid en transparantie van de kosten van het takenpakket van de gemeenschappelijke regeling. Belangrijk hierbij is dat de middelen van de GGD en Veilig Thuis in gescheiden programma's zijn opgenomen in de begroting en dat met de middelen tussen deze programma's niet geschoven kan worden.

Recent is gebleken dat er in de verstuurde aanbestedingsbrief aan uw raad abusievelijk nog wordt gesproken over een totale omvang van de programmabegroting GGD van 17,0 mln.

Bij het verwerken van de laatste mutaties op de begroting is de benodigde aanpassing van de aanbestedingsbrief op dit punt toch nog over het hoofd gezien. In de aanbestedingsbrief had ook het totaalbedrag van 16,7 mln. moeten staan.

De nieuwe programmabegroting GGD & VT komt, zoals al aangekondigd, in de plaats van de technische begroting voor de GGD 2018 waar de raden van de regiogemeenten al eerder dit jaar een zienswijze op hebben geformuleerd.

Voor het Programma Veilig Thuis wordt een gecombineerde financieringssysteem gebruikt, waarbij enerzijds een inwonerafhankelijke bijdrage wordt gehanteerd en anderzijds een bijdrage afhankelijk van het verbruik.

Voor het Programma GGD geldt dat voor alle negen gemeenten een gelijk basistakenpakket in de gemeenschappelijke regeling is opgenomen met een uniform bedrag per inwoner (met uitzondering van TBC-bestrijding). Daarnaast vindt er voor het pluspakket afrekening plaats op basis van $p \times q$. De lokale taken, voorheen ook onderdeel van de begroting van de GR zijn nu niet meer in de GR begroting opgenomen. Dat laatste vergroot de mogelijkheden voor maatwerk en de uitvoering van gemeentelijk beleid voor bijvoorbeeld (O)GGZ, Wmo-toezicht en Sociaal Medische Advisering. Afspraken over de lokale taken die een gemeente door de GGD en Veilig Thuis willen laten uitvoeren, moeten nog worden vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst tussen de betreffende gemeente en de gemeente Den Haag.

In de aanbestedingsbrief wordt uiteengezet wat de gevolgen per gemeente zijn van de oude vs. de nu voorliggende begroting. Kostenverhoging voor de gemeenschappelijke regeling hebben vooral te maken met:

- **Hogere indexering:** Door de verwachte aanpassingen van de CAO voor gemeenten is

een indexering voor 2018 van 3,13% gehanteerd in 2018 ipv de indexering die eerder in de technische begroting is gehanteerd van 2,35%.

- **Verdeeeffecten tussen Den Haag en de regio:** Door de wijzigingen in het takenpakket treden herverdeeeffecten. Zo werd tijdens de herijking duidelijk dat de regiogemeenten relatief te weinig betaalden voor de inzet rampenopvang en management en Den Haag te veel. Dat is in de nieuwe programmabegroting rechtgezet.
- **Inhuizen, indexering en frictiekosten Veilig Thuis:** Doorrekening van de kosten van Veilig Thuis onder de gemeenschappelijke regeling, gebaseerd op de begroting 2017, laat zien dat organisatorisch inhuizen in Den Haag de kosten verhoogt.

Bij het opstellen van de programmabegroting 2018 van de gemeente Leidschendam-Voorburg waren de financiële kaders inclusief bovenstaande kostenverhogingen van de nieuwe GGD&VT begroting al bekend. Hierop is dus al geanticipeerd in de programmabegroting 2018 die in de raadsvergadering van 7 november is vastgesteld.

Hieronder wordt uiteengezet hoe de nu voorliggende begroting zich verhoudt tot de middelen in de programmabegroting 2018 van Leidschendam-Voorburg:

<i>Bedragen x€1.000</i>	2018
Programmabegroting LV - Budget GR GGD & budget Veilig Thuis	1.288
Begroting GGD & VT	<u>1.164</u>
Beschikbaar voor lokale taken	124

Aangezien de nieuwe begroting van de GR GGD & VT geen lokale taken meer bevat, en de dienstverleningsovereenkomsten hierover nog moeten worden opgesteld is nu niet met zekerheid vast te stellen of de meerjarenbegroting van Leidschendam-Voorburg toereikend is. Op basis van historische gegevens over de afname binnen het lokale pakket en de tarieven 2017 wordt verwacht dat de resterende €124.000 voldoende is om deze kosten te dekken. Bovendien zijn de uitgaven in dit verband stuurbaar. Het risico op overschrijding van het totale budget voor de GGD taken (basis, plus en lokaal) wordt klein geacht.

5. Conclusie en voorstel

De gewijzigde gemeenschappelijke regeling GGD en VT Haaglanden kan naar verwachting op deze wijze goede invulling geven aan de taken waarvoor zij staat. Door de wijzigingen in de governance en de gewijzigde sturing op taken zijn de juiste randvoorwaarden voor een goede samenwerking gecreëerd. Dat geldt zowel voor de relatie van de gemeente Den Haag (als opdrachtnemer) en de GR als de relatie GR met de deelnemende gemeenten.

Tevens zijn in de nu voorliggende begroting 2018 GGD-VT Haaglanden diverse wensen ten

aanzien van systematiek en transparantie verwerkt. Dit is in de bijgevoegde concept-zienswijzebrief verwerkt. Daarnaast is er in de zienswijze nog een opmerking gemaakt dat onze gemeente flexibiliteit ten aanzien van de begroting verwacht. Met deze opmerkingen geeft het college de raad een handvat voor een zienswijze op de begroting.

burgemeester en wethouders van Leidschendam-Voorburg,

B.J.D. Huykman
secretaris

K. Tigelaar
burgemeester

Bijlagen bestemd voor de raad:

Registratiekenmerk:

1984681

1982921

1986470

Onderwerp:

Gemeenschappelijke regeling GGD en VT Haaglanden

Begroting GGD en VT Haaglanden 2018

Conceptzienswijze op de begroting GGD-VT 2018 Gemeente
Leidschendam-Voorburg